

Dvärgsparv

Dvärgsparv har invandrat från öster och de första häckningsfynden gjordes på 1950-talet. Förekommer sällsynt främst i de nordligaste delarna av landet. Antalet häckande par varierar mellan olika år och troligen är den tillfällig på många platser. Förekomsten i Sverige är dåligt känd. Flyttfågel.

Ekologiska krav

Dvärgsparven häckar i fuktig, gles blandskog med rikt inslag av dvärgbjörk- eller videsnår, ofta precis i övergången mellan skog och myrmark. Träskiktet består i regel av senvuxen tall, gran, björk och gråal. Den kan också finnas i videbuskage utmed vattendrag, på igenväxande före detta slåtterängar och på myrar. I Finland förekommer häckning även på fuktiga, igenväxande hyggen och i björkskog med tät underväxt.

Revirstorleken är i allmänhet i storleksordningen 1–2 hektar. Ofta häckar flera par i närheten av varandra.

Utbredning och regionala skillnader

Dvärgsparven förekommer i Sverige på den västligaste kanten av sitt utbredningsområde. Utbredningen är koncentrerad till skogslandet i norra Norrbotten och norra Lappland. Enstaka häckningar är påträffade söderut ner till Jämtland. Häckningar är dessutom konstaterade såväl på öar i Bottenviken som i fjälltrakterna där den är funnen i ren fjällbjörkskog. Mörkertalet är av allt att döma stort.

Indikator på skyddsvärd skog

Saknar signalvärde för skyddsvärda skogsmiljöer.

Faktorer som missgynnar eller hotar arten

Generellt sett missgynnas dvärgsparven av åtgärder som förstör dess häckningsmiljöer. Det finns dock mycket stora arealer lämplig häckningsmiljö i form av sumpskogar, trädbevuxen myr och andra skogliga impediment. En stor del av häckningsfynden har gjorts i områden som inte utgörs av produktiv skogsmark.

Behov av hänsyn – allmänt

I normalfallet är god miljöhänsyn tillräckligt. Arten är mycket sällsynt som häckfågel i Sverige och större aktsamhet kan därför vara motiverat i områden med regelbunden förekomst eller konstaterade häckningar.

Miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder

- Undvik avverkning och andra skogliga åtgärder (inkl. plantering, markberedning, röjning) under perioden 1 juni–10 augusti inom områden med förekomst av dvärgsparv.
- I områden med häckningsplatser för dvärgsparv bör det lämnas 50–100 m breda kantzoner orörda mot bäckar, sumpskogar, sjöar eller myrar, och minst ett par hektar sammanhängande medelålders eller äldre skog, om det ska finnas förutsättningar för arten att finnas kvar.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

- Återställ dikade sumpskogar genom att dämna eller täppa igen diken.

Områdesskydd och frivilliga avsättningar

Det är ingen brist på lämpliga miljöer för dvärgsparv, och häckande dvärgsparv är i normalfallet inte i behov av områdesskydd eller frivilliga avsättningar.

Skogsvårdslagstiftningen

- Avverkning eller skogsvårdsåtgärder får inte ske på skogliga impediment >0,1 hektar (SVL 13a §).
- Undvik skogsbruksåtgärder som kan skada hänsynskrävande miljöer, som t.ex. örtrika områden längs bäckar eller andra vattendrag, kärr och småvatten, områden vid källor eller källpåverkad mark, eller strand- och sumpskogar med naturskogskaraktär (SKSFS 7:17).
- Lämna funktionella skyddszoner med träd och buskar mot hänsynskrävande miljöer, som bäckar, raviner, myrar och sumpskogar, m.m. (SKSFS 7:21).
- Lämna en skyddszon utmed sjöar och vattendrag oplanterad eller planterad med löv (SKSFS 7:22).
- Förhindra körskador som skadar torvmark vid sjöar eller vattendrag (SKSFS 7:28).
- Markbered inte i skyddszoner mot sjöar, vattendrag eller våtmarker (SKSFS 7:29).

Lästips

Artfakta för dvärgsparv. ArtDatabankens webbplats,
<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/103056>.

Populationsstorlek: 160 par

Populationsutveckling:

1980–2012: okänt

2001–2012: okänt

Rödlistestatus 2015: Sårbar (VU)

Fågeldirektivets Bilaga 1: Nej

